Wczoraj,

dziś,

jutro...

Gazetka szkolna

Szkoła Podstawowa nr 209
im. Hanki Ordonówny w Warszawie

Szkoła Podstawowa nr 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie *Numer 1*
wrzesień – październik - listopad 2022 r.

W pierwszym numerze:

1. Witamy nowy rok szkolny w jesiennym nastroju .
Anna Grądziel, Tymoteusz Pielak, K.acper Tomasiewicz – klasa 8G

2. 83. Rocznica napaści ZSRS na Polskę.
Fotoreportaż z uroczystości patriotycznej.
Zofia Russek– klasa 8C

3. Muzeum Niepodległości w Warszawie.
Maria Kozikowska– klasa 8C

4. Nasze hobby – kultura japońska.
Kinga Wlaźlak – klasa 8G

5. Niezatarte ślady getta warszawskiego
Alicja Gdula – klasa 8B

6. Ze świata sportu – Robert Lewandowski.
Milena Kolasińska – klasa 7B

7. Ciekawa książka – ,,500 zagadek o Warszawie''.
Maja Grzybowska, Hanna Wardęga – klasa 8G

8. Spotkanie naszej społeczności ze świadkiem historii – panią Krystyną Budnicką .
Wojciech Malicki – klasa 8F

9. Honorowy Obywatel m.st. Warszawy – Marek Edelman
Anna Grądziel – klasa 8G

Szkoła Podstawowa nr 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie *Numer 1*
wrzesień – październik - listopad 2022 r.

"Królowa Jesień"

Czasem nam nawet
nie wpada do głowy,
jak jesień piękna
w roku być może,

gdy złota dama
wraca do kraju,
liście się mienią
i pachną lasem.

Wtedy jej skarby na
trawie znajdziesz,
Choć czasem rozejrzeć
się nieco trzeba,

gdy słońce
uśmiechnie się
do Ciebie
czujesz się, jakbyś
był w niebie.

Tymoteusz Pielak
klasa 8G

Szkoła Podstawowa nr 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie *Numer 1*
wrzesień – październik - listopad 2022 r.

Jesień w obiektywie uczniów SP 209

Autor zdjęć bielańskiej jesieni: Kacper Tomasiewicz, klasa 8G

Pani Jesień przychodzi
I dyniami nam dogodzi
Liśćmi zasypuje
I czasami deszczem ochlapuje
Piękna nasza polska jesień
Przychodzi nam co wrzesień

Anna Grądziel,
klasa 8G

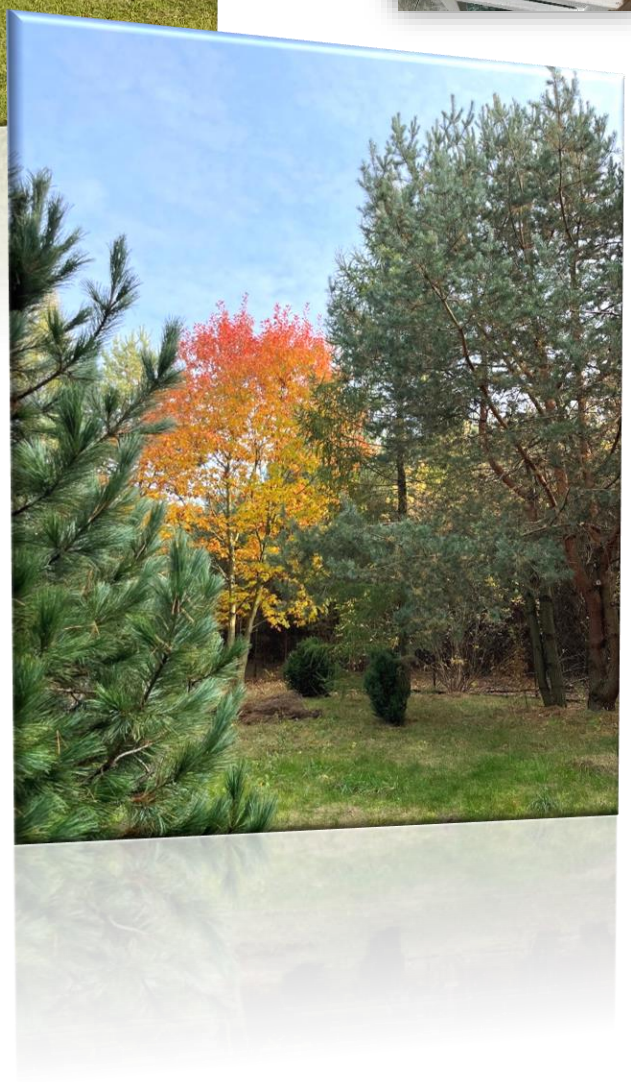

Autorzdjęć bielańskiej jesieni: Kacper Tomasiewicz, klasa 8G

Dynię przygotowała i sfotografowała: Anna Grądziel, klasa 8G

83 ROCZNICA NAPAŚCI ZSRS NA POLSKĘ
FOTOREPORTAŻ: ZOFIA RUSSEK KL. 8C

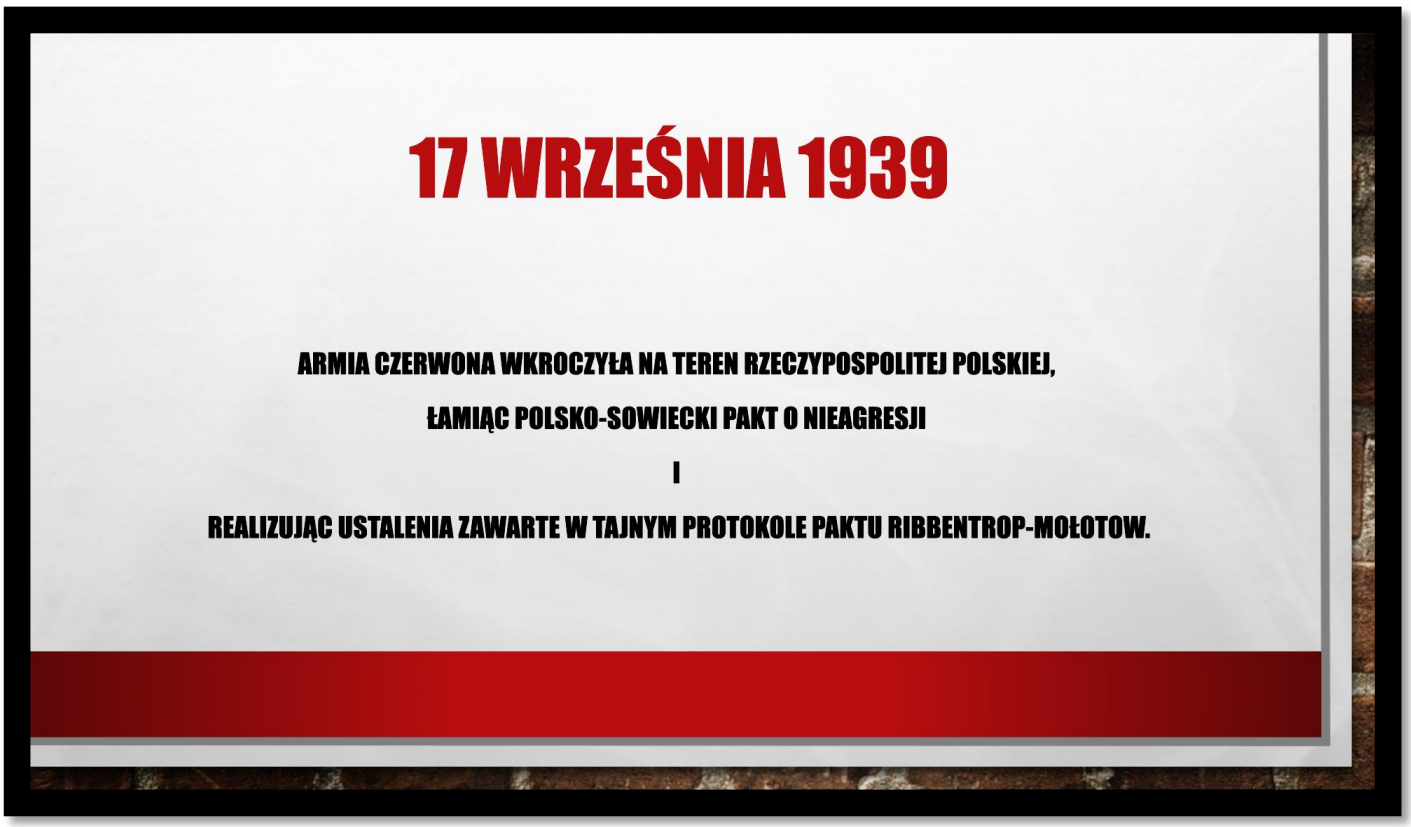
17 WRZEŚNIA 1939
ARMIA CZERWONA WKROCZYŁA NA TEREN RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
ŁAMIĄC POLSKO-SOWIECKI PAKT O NIEAGRESJI
I
REALIZUJĄC USTALENIA ZAWARTE W TAJNYM PROTOKOLE PAKTU RIBBENTROP-MOŁOTOW.

MIEJSCE OBCHODÓW

UCZESTNICY OBCHODÓW

- PRZEDSTAWICIELE ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ SYBIRACKICH I ŚRODOWISK KATYŃSKICH:
  - ZWIĄZKU SYBIRAKÓW
  - FEDERACJI RODZIN KATYŃSKICH
  - STOWARZYSZENIA ŁAGIERNIKÓW I STOWARZYSZENIA RODZINA POLICYJNA 1939 R.
  - FUNDACJI POLEGŁYM I POMORDOWANYM NA WSCHODZIE
- METROPOLITA WARSZAWSKI
- PRZEDSTAWICIEL DOWÓDCY GENERALNEGO RSZ
- PARLAMENTARZYŚCI
- REPREZENTANCI WŁADZ MIEJSKICH I SAMORZĄDOWYCH
- MIESZKAŃCY WARSZAWY

PRZEBIEG OBCHODÓW

MAZUREK DĄBROWSKIEGO, HEJNAŁ WARSZAWSKI

APEL PAMIĘCI

SALWA HONOROWA

MODLITWY MIĘDZYRELIGIJNE

ZŁOŻENIE WIEŃCÓW PRZEZ DELEGACJE

MARSZ SYBIRAKÓW I ODPROWADZENIE KOMPANII REPREZENTACYJNEJ ORAZ POCZTÓW SZTANDAROWYCH

FOTORELACJA

Pomnik Poległym
i Pomordowanym na Wschodzie

FOTORELACJA

- **kompania reprezentacyjna**
- **poczty sztandarowe**

FOTORELACJA

Tablica
przed Pomnikiem Poległym
i Pomordowanym na Wschodzie

FOTORELACJA

Apel pamięci

FOTORELACJA

Przy pomniku

FOTORELACJA

FOTORELACJA

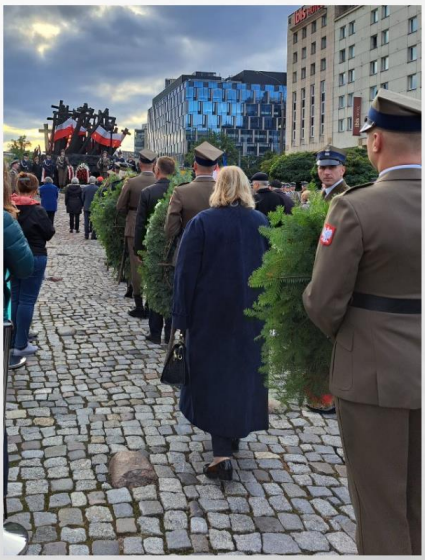

FOTORELACJA

FOTORELACJA

FOTORELACJA

FOTORELACJA

- **Miejsce:** Warszawa, Skwer Matki Sybiraczki
- **Data:** 17.09.2022 r.
- **Zdjęcia:** Zofia Russek kl. 8c

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Muzeum Niepodległości

w Warszawie utworzono 30 stycznia 1990 roku w wyniku przekształcenia Muzeum Historii Polskiego Ruchu Rewolucyjnego oraz Muzeum Lenina. Początkowo miało nazwę Muzeum Historii Polskich Ruchów Niepodległościowych i Społecznych. Główną siedzibą muzeum jest Pałac Przebendowskich /Radziwiłłów przy al. Solidarności 62.

Magazyny zbiorów, działy historyczne oraz biblioteka mieściły się w pawilonie w pobliżu Zamku Ujazdowskiego, który został muzeum odebrany. W 1991 roku placówka uzyskała nazwę MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI – która obowiązuje do dzisiaj.

W 1992 roku Muzeum Niepodległości uzyskało status Narodowej Instytucji Kultury. Od początku istnienia prowadzi urozmaiconą, intensywną działalność edukacyjną (lekcje muzealne, konkursy, seanse filmowe, odczyty i sesje popularnonaukowe),artystyczno-kulturalną, popularyzatorską i wydawniczą.

W Muzeum są 4 wystawy stałe:

- Polonia-Restituta. O niepodległość i granice 1914-1921.
- Z Orłem Białym przez wieki.
- Historia Pałacu Przebendowskich – Radziwiłłów.
- Kresy i Bezkresy w zbiorach Muzeum Niepodległości.

oraz wystawy czasowe.

Muzeum Niepodległości obejmuje również trzy oddziały:

Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej

Jest to jedno z najważniejszych miejsc martyrologii polskiej z epoki zaborów. Zlokalizowane na terenie twierdzy zbudowanej w latach 1932-1836 na wzgórzu żoliborskim z rozkazu cara Mikołaja I po stłumieniu powstania listopadowego.

W X Pawilonie było więzienie. Rosjanie trzymali tu więźniów, których uważali za szczególnie niebezpiecznych, między innymi polskich patriotów. Wielu z nich skazali na śmierć. Skazańców wyprowadzano Bramą Straceń i tu na stokach Cytadeli odbywały się egzekucje.

Więźniami X Pawilonu byli: Józef Piłsudski, Romuald Traugutt, Roman Dmowski, ks. Piotr Ściegienny, Jarosław Dąbrowski i Ludwik Waryński.

Muzeum Więzienia PAWIAK

Znajduje się przy ul. Dzielnej 24/26 i upamiętnia działalność więzienia w czasie okupacji niemieckiej w latach 1939-1944. Muzeum otwarto 28 listopada 1965 roku. Pawiak był więzieniem śledczym Policji Bezpieczeństwa, a szczególnie jej Wydziału IV Tajnej Policji Państwowej – gestapo, największym

więzieniem politycznym na terenie okupowanej Polski. Szacuje się, że na około 100 tys. więźniów, którzy przeszli przez Pawiak – 37 tys. zginęło w egzekucjach, zostało zamordowanych w czasie przesłuchań, albo zmarło w szpitalu więziennym.

Mauzoleum Walki i Męczeństwa

Na mocy uchwały Rady Ministrów z 25 lipca 1946 r. pomieszczenia piwniczne aresztu gestapo przy al. Szucha 25 w Warszawie zostały przejęte pod zarząd państwowy. Uznane za miejsce martyrologii i bohaterstwa Polaków, miały zostać zachowane w stanie nienaruszonym. Jednocześnie podjęto decyzję o utworzeniu w tym miejscu muzeum.

Otwarcie Mauzoleum Walki i Męczeństwa nastąpiło 18 kwietnia 1952 r. Najcenniejszą częścią ekspozycji są zachowane w nienaruszonym stanie korytarze, 4 cele zbiorowe, 10 izolatek i pokój dyżurnego gestapowca, gdzie odbywały się przesłuchania. Zwiedzającym udostępniono prezentację multimedialną.

Netografia:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Muzeum_Niepodległości_w_Warszawie

https://muzeum-niepodleglosci.pl/o-muzeum/informacje-o-muzeum-niepodleglosci/

http://bip.muzeum-niepodleglosci.pl/dzialalnosc-muzeum/

Maria Kozikowska klasa 8C

Szkoła Podstawowa nr 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie *Numer 1*
wrzesień – październik - listopad 2022 r.

W tym numerze to:

Nasze hobby

Kultura Japonii – kraju kwitnącej wiśni.

Japonia położona jest na wschodzie Azji.

Jest położona na wyspach na Pacyfiku o powierzchni 378 tys. km² którą zamieszkuje ponad 120 milionów ludzi .

Dla porównania, Polska ma powierzchnię 312 tys. km², a mieszka w niej tylko 38 milionów osób.

Co jest w tym kraju takiego interesującego?

Czego nie wolno robić w Japonii?

Japonia bardzo różni się od naszego kraju. Podanie ręki, poklepanie po plecach czy jakikolwiek kontakt fizyczny przy powitaniu może zostać tam uznany za obraźliwy, gdyż Japończycy nie lubią skracać swojego dystansu.

To, co w Polsce uznawane jest za normalne w Japonii jest nieprzyzwoite.

Chociażby wydmuchiwanie nosa na ulicy, głośna rozmowa przez telefon w metrze, tatuaże, palenie papierosów przy innych ludziach czy… noszenie butów w budynkach, nawet w restauracjach.

Podłogi zazwyczaj wyłożone są delikatnymi matami, które mogłyby zostać poniszczone przez obuwie.

Alfabety w Japonii

W tym kraju są 3 rodzaje pisma. Hiragana, katakana, kanji. Jak wyglądają, jak je rozpoznać, i skąd wiedzieć kiedy używać którego?

Hiragana *– Najpopularniejszy sposób pisania w Japonii. Znają i używają go wszyscy na co dzień. Uznawany jest także za najłatwiejszy do nauczenia się.*

Katakana *- Katakaną zapisujemy słowa zapożyczone z innego języka, w naszym kraju byłyby to wyrazy takie jak weekend czy popcorn.*

Kanji *– Najtrudniejszy i najbardziej skomplikowany sposób pisania. Znaków kanji jest aż ponad 12.000 – dla porównania, i hiragana i katakana mają tylko 46. Jedno kanji może zastąpić jedno słowo, jednak połączone z innym może znaczyć zupełnie co innego. Sprawia to problem nawet dorosłym, najgorszy jest*

jednak fakt, że kanji jest używane równie często co hiragana, przez co rozczytanie niektórych zdań może być trudnym wyzwaniem dla początkujących.

Alfabet w katakanie i w hiraganie

Przykładowe zdania:

私のなまえわ…です. よろしくおねがいします - *Mam na imię …, miło mi Cię poznać.*

おはよございます. わたしわポランドジンです. – *Dzień dobry, jestem z Polski.*

Japońskie świątynie

W Japonii jest wiele świątyń. Dzielą się one jednak na dwa typy – shintoistyczne oraz buddystyczne. Różnią się one tym, że w buddystycznych modlimy się tylko do jednego boga, natomiast w shintoistycznych modlimy się do wielu. Ich wygląd oraz tradycje są zupełnie inne.

Świątynie shintoistyczne – *Ludzie należący do wiary shintoistycznej wierzą w bożki nazywane ''kami''. Są to święte duchy, przybierają postacie przedmiotów, natury czy pojęć. Religia shintoistyczna nie ma ograniczeń. Świątynie z tej religii wyróżniają się dużą chramą.*

Świątynie buddystyczne – *Jak wynika z nazwy, ludzie uczęszczający do tych świątyń wierzą w buddę. Najprościej takie świątynie rozpoznać dzięki ogromnym posągom buddy.*

Festiwale w Japonii

Japońskie festiwale, inaczej nazywane ''matsuri'' to również ważna część japońskiej kultury. Na każdym festiwalu pojawiają się stoiska nazywane ''yatai''. Można tam kupić tradycyjne przekąski, np. ośmiornicę w cieście, lód z syropem czy drobiowe szaszłyki. Często można spotkać także atrakcje, np. łapanie złotych rybek czy strzelnice. Na każdym festiwalu można spodziewać się kolorowej parady przechodzącej po ulicach, a dookoła zawsze znajdują się tysiące ludzi przyglądających się. Tradycyjnym ubiorem na festiwale są kimono.

Najpopularniejszymi festiwalami w Japonii jest festiwal śniegu, Nebuta, Sanja, Tenjin oraz Kanto.

Krzyżówka na koniec!

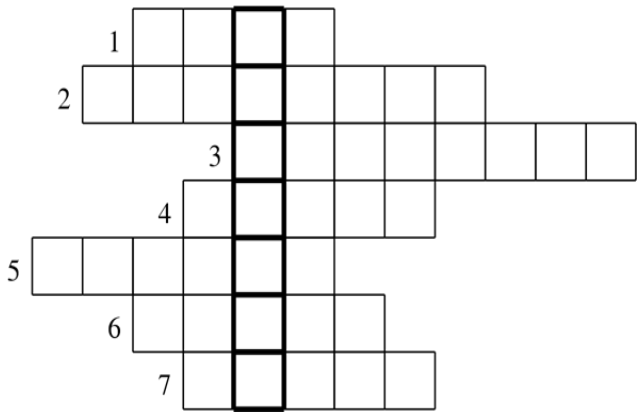

1. Największa góra w Japonii
2. Najpopularniejszy sposób pisma
3. Japońskie sztućce
4. Stolica Japonii
5. Tradycyjny strój japoński
6. Tradycyjne japońskie bajki
7. Popularna japońska zupa

Kinga Wlaźlak, klasa 8G

Spacer zaczęliśmy w Żydowskim Instytucie Historycznym przy ulicy Tłomackie 3/5. W jego podziemiach znajduje się archiwum życia żydowskiego.

Naprzeciwko wejścia do Instytutu stoi wieżowiec.

Dawniej na jego miejscu znajdowała się synagoga na Tłomackiem.

W 1943 roku synagogę wysadzono, a pożar, który tam wybuchł dotarł aż do budynku, w którym aktualnie znajduje się Instytut.

Dzisiaj, na podłodze i na schodach można zauważyć ślady, które pozostawił ogień.

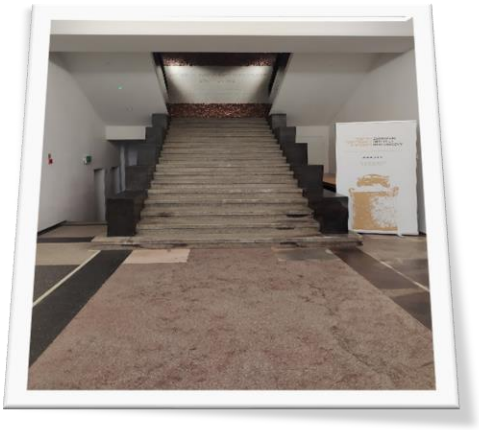

Ulica Leszno była nazywana Marszałkowską getta, znajdowało się tam najwięcej miejsc kultury.

Wcześniej wspomniana kamienica miała kształt studni. Jego kształt umożliwiał patrzenie z okien na dziedziniec i z dziedzińca na okna. Takie kamienice miały jedno wejście i jedno wyjście przez co nie było stamtąd drogi ucieczki w razie wysiedlenia Żydów.

Aktualnie w kamienicy znajduje się Teatr Kamienica.

1 - Abraham Gancwajch

2 - Emanuel Ringelblum

Emanuel Ringelblum mieszkał przy ulicy Leszno 18 (po drugiej stronie mieszkał Abraham Gancwajch). Pisał on notatki/dziennik na temat życia w getcie.
Stworzył grupę Oneg Szabat, której spotkania odbywały się najczęściej w sobotę. Członkowie zbierali pamiątki żydowskiego życia codziennego, ponieważ chcieli by zostały pokazane światu. 2 sierpnia 1942 roku dwóch nastolatków i nauczyciel schowali zapiski w 10 metalowych skrzyniach w piwnicy przy ulicy Nowolipki 68.
W lutym 1943 roku schowano drugą część archiwum w dwóch bańkach na mleko.

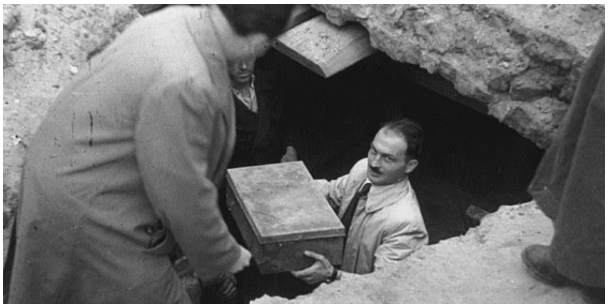

Następnie poszliśmy w okolice kościoła katolickiego, który znajdował się na terenie getta.

Był on tam, ponieważ w getcie byli zamknięci również chrześcijanie żydowskiego pochodzenia.

W 1962 roku, w nocy z 30 listopada na 1 grudnia kościół przesunięto na specjalnych szynach o kilkanaście metrów.

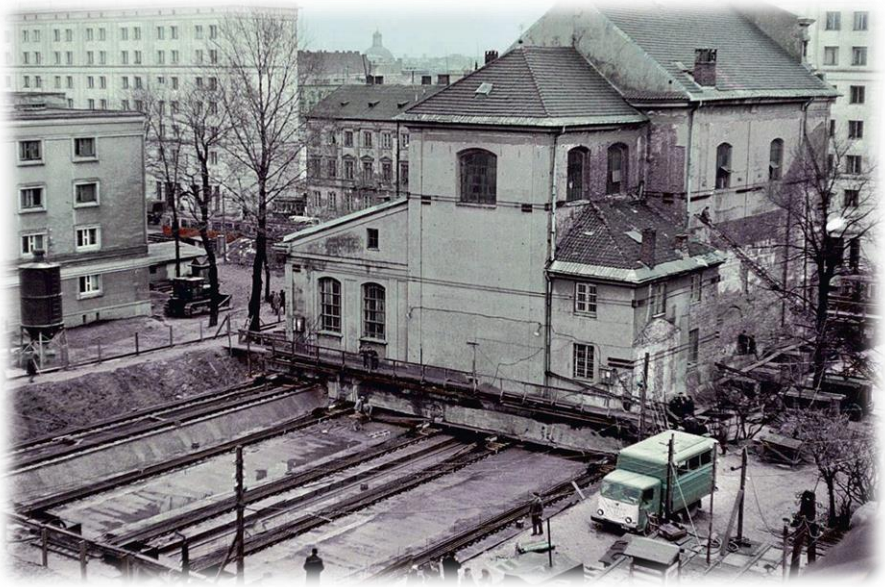

Kolejnym przystankiem był Teatr Femina, na którego miejscu dziś znajduje się sklep Biedronka. W czasie wojny grał tam np. pianista i kompozytor - Władysław Szpilman. Aktorzy pracowali za małe pieniądze lub za ciepły posiłek.

Niedaleko, w budynku przy ulicy Leszno 40 znajdowała się niegdyś kuchnia ludowa prowadzona przez Rachelę Auerbach. Działała ona również w Oneg Szabat. W 1943 roku przedostała się na stronę aryjską.

Kuchnia raz dziennie zapewniała ciepły posiłek najbiedniejszym Żydom.

Następnie udaliśmy się do budynku sądu okręgowego w Warszawie. W czasie wojny Żydzi przedostawali się przez niego na aryjską stronę i spotykali tam z chrześcijańskimi rodzinami. Żeby przedostać się na "drugą stronę" trzeba było mieć podrobione dokumenty oraz wygląd niecharakterystyczny dla Żydów.

Na żydowską stronę szmuglowano mleko rynnami, konie (np. wjeżdżały 3, a wyjeżdżały 2), futra, pończochy. Udało się nawet przemycić fortepian.

Prześliśmy potem na ulicę Chłodną 20 gdzie znajduje się Kamienica pod Zegarem. Na pierwszym piętrze mieszkał Adam Czerniaków - prezes warszawskiego Judenratu.

Współpracował on z Niemcami, miał sporządzić listę kilkudziesięciu Żydów do wysiedlenia., popełnił przez to samobójstwo - zażył cyjanek potasu.

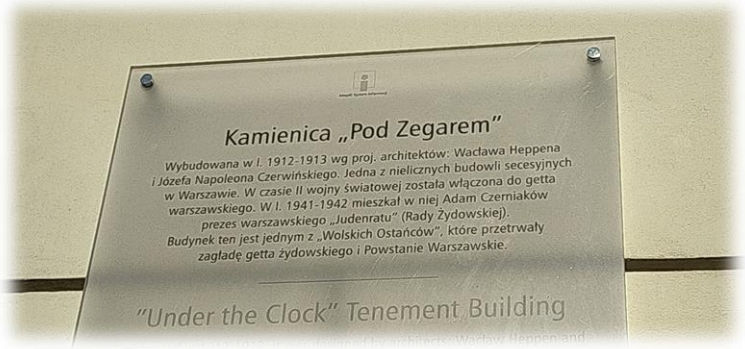

Na koniec poszliśmy do pozostałości kładki na ulicy Chłodnej, która powstała w 1941 roku. Umożliwiała ona przejście ludziom ze strony aryjskiej nad gettem i była nazywana przez Żydów "Mostem Westchnień".

Źródła

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwarszawa.wyborcza.pl%2Fwarszawa%2F7%2C54420%2C12950939%2Cspektakularna-operacja-przesuneli-kosciol-na-rolkach.html&psig=AOvVaw3hajIaNUgC_1OXj2HAP58m&ust=1669405354092000&source=images&cd=vfe&ved=0CA8QjRxqFwoTCODbqdrJx_sCFQAAAAAdAAAAABAE

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fculture.pl%2Fpl%2Fartykul%2Frachela-auerbach-literatura-jako-praca-spoleczna-oraz-kuchnia-ludowa-getta-warszawskiego&psig=AOvVaw0vmXfIR0JfVUCoV-HIHOK8&ust=1669407293387000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCJiEtffQx_sCFQAAAAAdAAAAABAE

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.jhi.pl%2Fartykuly%2Frachela-auerbach%2C5240&psig=AOvVaw08YSwbW1As6YxDsUKfSMCt&ust=1669407334944000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCNi4povRx_sCFQAAAAAdAAAAABAE

oraz zdjęcia własne

Szkoła Podstawowa nr 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie *Numer 1*
wrzesień – październik - listopad 2022 r.

Ze świata sportu – Robert Lewandowski

Milena Kolasińska

Klasa 7B

Robert urodził się 21 sierpnia 1988 r.

Aktualnie ma 34 lata, ma dwie córki Klarę i Laurę, a jego żoną jest Anna Lewandowska, która zdobyła złoty medal mistrzostw świata w karate

Robert Lewadowski to bez wątpienia najlepszy polski piłkarz. Występuje na pozycji napastnika i obecnie reprezentuje barwy FC Barcelony. Początek jego kariery nie wyglądał zbyt ciekawie. “Lewy” pierwsze piłkarskie kroki stawiał w Partyzancie Leszno, a potem w Varsovii Warszawa i Delcie Warszawa. W 2005r. Trafił do rezerw Legii Warszawa, gdzie nie poznano się na jego talencie. Jego kariera stanęła wtedy pod dużym znakiem zapytania, ale na szczęście odnalazł się on w Zniczu Pruszków, gdzie na zapleczu Ekstraklasy zdobywał bramki. Zainteresował się nim Lech Poznań.

Ówczesny trener, Franciszek Smuda, gdy pojechal zobaczyć go na żywo był rozczarowany postawą Lewandowskiego. Ostatecznie “Lewy” trafił do Poznania i przez dwa lata był najlepszym strzelcem Kolejorza, z którym zdobył mistrzostwo Polski. W 2010r. Podpisał kontrakt z Borussią Dortmund, w której przez cztery lata wyrósł na gwiazdę nie tylko klubu, ale całej Bundesligi. Zaowocowało to transferem do Bayernu Monachium. W Bawarii również świetnie się odnalazł np. sześciokrotnie został królem strzelców Bundesligi.

W 2022 roku zmieniłl Bayern na FC Bacelonę. Robert Lewandowski w reprezentacji Polski zadebiutował we wrześniu 2008 roku w meczu z San Marino.

Robert mieszka w Hiszpanii, ponieważ ze względu zmiany klubu się przeprowadził.

Piłkarz aktualnie zarabia rocznie 23 miliony EUR.

500 zagadek o Warszawie

Chcemy przedstawić Wam kilka zagadek o Warszawie z książki:

Z 1967 roku. Autor próbuje przedstawić możliwie wszechstronnie, chociaż w wielkim skrócie, nasze miasto z różnych okresów istnienia.

1. Kępa Solecka to...?

2. Czy "Nowa Jerozolima" to nazwa targowiska?

3. Jak się nazywał najstarszy dziennik Warszawy?

4. Co stało się 11 listopada 1918r.?

5. Której z bram bronił Barbakan?

6. Co oznaczała godzina "W"?

7. Kiedy Warszawa otrzymała publiczne latarnie miejskie?

8. Kiedy Warszawa otrzymała pierwsze telefony ?

9. Kiedy przeprowadzono słynną akcję na KKO?

10. Kiedy zaczęły kursować tramwaje konne?

12. Czym handlowano na " Wołówce"?

11. Jaki pojazd nazwano "steinkellerką"?

13. Czy Warszawa będzie miała metro?

15. Czy "100 pociech" to nazwa kina?

14. Co wspólnego z Warszawą miały "ryksze"?

16.Rozpoznajesz ten Pałac?

Odpowiedzi:

Ad 1 – Saska Kępa nosiła dawniej nazwę Kępy Soleckiej (później Kawczej) i należała do osady Solec.

Ad 2 – "Nowa Jerozolima" była osadą Żydów warszawskich. Do 1776r. było tam targowisko.

Ad 3 – „Gazeta Warszawska" to najstarszy dziennik warszawski.

Ad 4 - 11 listopada 1918r. na ulicach Warszawy rozpoczęło się masowe rozbrajanie Niemców przez grupy konspiracyjne i ludność Warszawy.

Ad 5 – Barbakan to część fortyfikacji starej Warszawy, umocowanie bramy Nowomiejskiej.

Ad 6 – Godzina "W" to kryptonim godziny rozpoczęcia powstania warszawskiego.

Ad 7 – Pierwsze publiczne latarnie miejskie otrzymała Warszawa w 1754r. Na wniosek Jana Dulfusa.

Ad 8 – Warszawa otrzymała pierwsze telefony w 1881r.

Ad 9 – Brawurowa akcja Gwardii Ludowej na bank KKO odbyła się w godzinach pracy banku 30 listopada 1942r.

Ad 10 - Pierwszy tramwaj konny pokazał się na ulicach warszawy 18 października 1881r., był on wtedy wielką rewolucją

Ad 11 - "Steinkellerki" to nazwa szybkich karetek kurierskich.

Ad 12 – Popularna warszawska "Wołówka" była bazarem tandety w rejonie ulicy Wałowej.

Ad.13 - Warszawa będzie miała metro 13 października 1964r. Prezydium Stołecznej Rady Narodowej zatwierdziło założenie metra.

Ad 14 - "Riksza" to pojazd okupacyjnej Warszawy z lat 1940-1944. Mieliśmy riksze towarowe i osobowe.

Ad 15 - "100 pociech" to nazwa warszawskiego "Lunaparku", który powstał w 1930r. na terenach Parku Praskiego.

Ad 16 - Pałac Staszica (Nowy Świat) wzniesiony w latach 1820-1823.

Opracowały: Maja Grzybowska, Hanna Wardęga, klasa 8G

(Ctrl)

Spotkanie naszej społeczności ze świadkiem historii – panią Krystyną Budnicką .

W piątek 15. Listopada 2022r. odbyło się spotkanie klas siódmych i ósmych z panią Krystyną Budnicką - członkinią Stowarzyszenia Dzieci Holokaustu i honorową obywatelką Warszawy.

Podczas spotkania pani Krystyna opowiadała o czasach wojny, kiedy była bardzo małą dziewczynką. W wieku zaledwie siedmiu lat, kiedy jak co dzień, miała iść do szkoły, rozpoczęło się bombardowanie. Nagle życie jej rodziny zmieniło się diametralnie. Z początku nie było aż tak źle, ponieważ jej rodzina miała jeszcze pieniądze na zapewnienie sobie przetrwania. Jednak z czasem coraz trudniej było zdobyć jedzenie i zapewnić sobie bezpieczeństwo . Pani Krystyna Budnicka opowiadała o wielu trudnych sytuacjach, w jakich się wówczas znaleźli, o ciężkich przeżyciach, uciekaniu, głodzie, bombardowaniach, strachu …

W 1943 roku, po rozpoczęciu powstania, 11-letnia Krystyna musiała wraz z rodzicami ukrywać się w bunkrze. Ograniczone racje żywnościowe to była codzienność. Bardzo popularna była wtedy zupa “plujka”, która składała się rozgotowanego owsa, przygotowywana była na maszynce elektrycznej. W pewnym momencie dookoła ich bunkra wszystko zaczęło się palić. Było to podczas niemieckiego bombardowania. ,,Wszystko dookoła się waliło’’ jak wspomina dzisiaj sama p. Krystyna. Z tego też powodu musiała wraz z rodziną uciec do kanału, żeby się schłodzić, gdzie chwilę później Niemcy wrzucili gaz. Niedługo później, żelbetonowy strop zawalił się na zapasy żywności w bunkrze, pozostawiając jego lokatorów z dwoma workami owsa.

Któregoś dnia po nią i jej rodzinę przyszedł umówiony człowiek z zewnątrz.
Po chwili okazało się, że właz jest zalutowany i nie można go otworzyć. Trzeba było iść do innego. Było to prawie niemożliwe dla potwornie już zmęczonych przebywaniem prawie rok w bunkrze ludziom. Żeby do niego dojść trzeba było sforsować kanał burzowy, w którym był bardzo silny nurt. Matka i ojciec p. Krystyny byli tak wycieńczeni, że byli zmuszeni zostać. Jej siostra oznajmiła, że ich nie zostawi i ona też nie pójdzie. Na początku szedł jej brat, którego porwała fala, na szczęście udało im się uratować.

Ostatecznie z z bunkra przy Zamenhofa przeżyły jedynie Krystyna Budnicka i jej bratowa Anna.

Po zakończeniu swojej opowieści p. Krystyna została nagrodzona przez wszystkich na sali gromkimi brawami.

Opracował

Wojciech Malicki, klasa 8F

Infografikę przy pomocy programu Canva opracowała Anna Grądziel, klasa 8G

1922-2009

Polski polityk i działacz społeczny pochodzenia żydowskiego, jeden z przywódców powstania w getcie warszawskim. Kawaler Orderu Orła Białego

ISTOTNE INFORMACJE

lekarz kardiolog

Marek Edelman był kardiologiem, doktorem nauk medycznych. W czasie wojny był gońcem szpitalnym przy bramie Umschlagplatzu. Po wojnie razem z prof. Janem Mollem - pionierem leczenia zawałów serca w Polsce - opracował metodę przeprowadzania operacji kardiologicznych w stanie rozległego zawału.

Powstanie w Getcie

W 1943 r. podczas Powstania w Getcie Warszawskim , po samobójstwie Mordechaja Anielewicza, został ostatnim przywódcą bojowników ŻOB podczas walk.Edelman był w grupie kilkunastu uczestników powstania, którym udało się kanałami opuścić teren getta. Przez kilka miesięcy ukrywał się

Przeprowadzka do Łodzi

Po wojnie Edelman nie wyjechał z Polski, w 1946 na stałe zamieszkał w Łodzi, został kardiologiem. Jego żona zdecydowała się wraz z dziećmi na emigrację do Francji, Zapytany, dlaczego w 1968 roku nie wyjechał z Polski, odpowiedział: "Co to, ktoś mi będzie narzucał, co ja mam robić i gdzie ja mam jechać?".

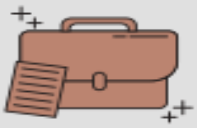

1968 rok

Podczas antysemickiej nagonki Marek Edelman został zwolniony z pracy w szpitalu wojskowym. W tym samym roku z powodów politycznych nie przyjęto jego pracy habilitacyjnej. Po interwencji Józefa Cyrankiewicza Edelman dostał posadę w jednym z łódzkich szpitali miejskich.

Edelman w opozycji

- Marek Edelman w działalność opozycyjną zaangażował się w połowie lat 70. W styczniu 1976 był jednym z sygnatariuszy Listu 101 intelektualistów przeciwko zmianom konstytucji, skierowanego do władz PRL, działał w Komitecie Obrony Robotników, potem w Zarządzie Ziemi Łódzkiej NSZZ "Solidarność".
- W grudniu 1981 roku został internowany. Wypuszczono go po paru dniach, po interwencji intelektualistów z Zachodu.
- Do 1989 roku Edelman uczestniczył w podziemnym ruchu solidarnościowym, przewodniczył Komisji ds. Mniejszości Narodowych przy Komitecie Obywatelskim przy Lechu Wałęsie, brał też udział w obradach Okrągłego Stołu.

Poseł

W latach 1989-93 był posłem na Sejm, działał w Unii Demokratycznej i Unii Wolności.

Jugosławia

W latach 90. Edelman zaangażował się w sprawy wojny domowej w krajach byłej Jugosławii, w 1993 roku udał się z konwojem pomocy humanitarnej do Sarajewa, w 1999 roku wystosował apel o rozpoczęcie interwencji NATO w Kosowie, który opublikowały najpoważniejsze zachodnie dzienniki.